

Факултет за машинство и грађевинарство у Краљеву
Универзитета у Крагујевцу
Број: 1560
Краљево, 16.12. 2013. године

На основу члана 28. став 1. Закона о заштити од пожара („Сл.гласник РС“, бр.111/2009) и члана 67. Статута Факултета за машинство и грађевинарство у Краљеву, декан Факултета доноси

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

1. Основне одредбе

Члан 1.

Овим Правилима заштите од пожара (у даљем тексту: Пправила) уређује се организација и мере заштите од пожара у циљу спровођења и унапређења заштите од пожара и спречавања и отклањања опасности од избијања и ширења пожара и експлозија, спасавање имовине и лица угрожених пожаром у свим просторијама Факултета за машинство и грађевинарство у Краљеву (у даљем тексту: Факултет), права и обавезе органа и свих запослених на Факултету у вези са спровођењем заштите од пожара као и одговорност запослених због непридржавања прописаних мера заштите од пожара.

Одредбе ових Правила сходно се примењују и на заштиту од експлозија.

Члан 2.

Овим Правилима нарочито се уређује:

1. Организација радног процеса на начин да ризик од избијања и ширења пожара буде отклоњен, а да у случају његовог избијања буде обезбеђена безбедна евакуација људи и имовине и спречено његово ширење;
2. Заштита од пожара у зависности од намене објекта, са потребним бројем лица оспособљених за обављање послова заштите од пожара;
3. Доношење Плана евакуације и упутства за поступање у случају пожара;
4. Начин упознавања запослених са мерама и опасностима од пожара и поступком у случају пожара.

Члан 3.

Пожар је процес неконтролисаног сагоревања којим се угрожавају живот и здравље људи, материјална добра и животна средина.

Систем заштите од пожара (у даљем тексту: заштита од пожара) обухвата скуп мера и радњи, нормативно-правне, превентивне, организационо-техничке, образовне и информативно васпитне природе које се спроводе на Факултету ради спречавања избијања и ширења пожара, откривања и успешног гашења пожара, спасавања људи и имовине, заштиту животне средине и утврђивање и отклањање узрока пожара.

Заштита од пожара организује се и континуирано спроводи у свим радним просторијама и просторима које користи Факултет, у складу са Законом, подзаконским актима и овим Правилима.

Члан 4.

Сви запослени на Факултету дужни су да спроводе мере заштите од пожара, да поступају складу са овим Правилима и одговорни су за сваку активност којом мењају или могу променити стање и услове заштите од пожара.

Сви запослени дужни су да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине угрожених пожаром, ако то могу да учине без опасности за себе или другог.

Обавезе из ових Правила односе се и на сва друга лица која се налазе или задржавају на Факултету по било ком основу.

Члан 5.

Начела заштите од пожара су:

1. основни циљ прописаних мера заштите од пожара је заштита живота људи, телесног интегритета, материјалних добара и животне средине;
2. превенција заштите од пожара која се обезбеђује планирањем и спровођењем превентивних мера тако да се што ефикасније спречи избијање пожара, а да се у случају избијања пожара ризик по живот и здравље људи и угрожавање материјалних добара сведе на најмању могућу меру и пожар ограничи на самом месту избијања;
3. заштита од пожара се организује и спроводи непрекидно на свим местима, у свим објектима и просторијама који су изложени опасности од пожара;
4. јачање свести о значају заштите од пожара кроз усавршавање у процесу рада;
5. одговорна лица и сви запослени на Факултету су одговорни за спровођење мера заштите од пожара.

2. Организација заштите од пожара

Члан 6.

У циљу отклањања узрока пожара, спречавања избијања, ширења и гашења пожара, спашавања људи и имовине угрожених пожаром, односно ради постизања што веће безбедности објекта, људи и имовине на Факултету, спроводе се следеће мере заштите од пожара:

1. При пројектовању и извођењу радова адаптације и реконструкције објекта, пословног простора, уградњи уређаја, опреме и инсталација, експлоатацији и одржавању објекта примењују се законом прописани технички нормативи и стандарди заштите од пожара;
2. Електричне, вентилационе, гасне, топлотне, громобранске, водоводне, канализационе и друге инсталације и уређаји у објекту морају се извести, односно поставити, тако да не представљају опасност од пожара. Запослени на одржавању истих су дужни да врше редовне контроле исправности наведених инсталација и опреме;

3. У просторијама Факултета забрањује се држање, складиштење и употреба лако запаљивих и експлозивних материјала (бензин, експлозиви и др.), који се не користе у обављању делатности Факултета. У просторијама у којима се држе или користе лако запаљиви материјали, забрањено је пушење, употреба отвореног пламена, светилки са пламеном, средстава за паљење, коришћење грејалица или других уређаја са усијаном површином;
4. У просторијама Факултета забрањена је употреба моторног бензина и сличних запаљивих течности, за одмашћивање, прање и чишћење металних и других предмета;
5. У просторијама Факултета забрањује се држање боца са компримованим гасовима (азот, кисеоник, ацетилен и сл.), осим у простору који је за то одређен;
6. Истрошени материјал, отпаци, папир и други запаљив материјал, одлаже се на крају радног времена на за то одређена места – специјалне посуде и износи из простора Факултета;
7. Ускладиштење робе, потрошног и другог материјала и амбалаже у магацинима мора се вршити према важећим прописима;
8. Пожарни путеви и путеви за евакуацију, улази, излази, пролази и степеништа морају бити прописно обележени, незакрчени, стално проходни и чисти, сходно важећим прописима и стандардима. За обележавање излаза у случају опасности и прве помоћи користе се прописане ознаке;
9. Прилази апаратима за почетно гашење пожара, хидрантима и разводним ормарима електричне инсталације морају бити лако доступни и незакрчени;
10. У просторијама Факултета је забрањено пушење, а употреба решоа и сличних термоелектричних апарата дозвољена је само у посебно опремљеним просторима – чајним кухињама;
11. Уградња нове опреме и уређаја, врши се по прибављеној документацији којом се потврђује безбедност ових уређаја са аспекта заштите од пожара;
12. Громобранска инсталација мора бити изведена по одобреној техничкој документацији, проверавана и контролисана сходно важећим прописима и стандардима (редовна контроле и испитивања, после сваке поправке, удара грома и сл.).

Члан 7.

За организовање и спровођење мера заштите од пожара на Факултету, одговорни су: Савет Факултета, декан, руководилац организационе јединице и запослени који је одлуком декана одређен за лице задужено за послове заштите од пожара, као и сви запослени, у складу са законом.

Члан 8.

Савет Факултета у области организовања, спровођења и унапређења заштите од пожара доноси правила заштите од пожара, као и друге опште акте из области

заштите од пожара. Савет Факултета једном годишње разматра извештај о стању организације заштите од пожара и степена безбедности запослених и студената, и предузима потребне мере у циљу унапређења заштите од пожара.

Члан 9.

Декан Факултета у вршењу послова заштите од пожара има следећа права и обавезе:

- доноси програм обуке запослених из области заштите од пожара,
- доноси одлуку о лицу задуженом за послове заштите од пожара, као и друге акте у спровођењу мера заштите од пожара,
- организује спровођење мера заштите од пожара на Факултету, у складу са овим Правилима, програмом обуке запослених из области заштите од пожара и другим актима који регулишу ову материју,
- одговоран је за примену прописаних и наложених мера и благовремено отклањање утврђених недостатака,
- обезбеђује материјално-финансијска средства за улагање и одржавање опреме и уређаја и унапређење заштите од пожара и на бази расположивих средстава одобрава њихово коришћење,
- обуставља рад у објекту у случају непосредне опасности од пожара или експлозије и налаже евакуацију запослених из угроженог простора,
- стара се о потпуном и благовременом информисању запослених о стању заштите од пожара на Факултету,
- покреће дисциплинску, материјалну и кривичну одговорност запослених због неспровођења мера заштите од пожара на Факултету које може проузроковати, или је већ проузроковало, негативне последице,
- обавља и остале послове из области заштите од пожара, у складу са законом.

Члан 10.

Лице задужено за послове заштите од пожара је у обављању тих послова одговорно декану Факултета.

Лице задужено за послове заштите од пожара има следећа права и обавезе:

- учествује у изради аката из области заштите од пожара,
- формира и чува документацију Факултета из области заштите од пожара,
- предлаже постављање одговарајућег броја и типа апарата за почетно гашење пожара према важећим стандардима и упутствима произвођача,
- стара се о спровођењу и примени мера утврђених законом и другим општим актима из области заштите од пожара,

- води рачуна о законским роковима контроле и сервиса апарата за почетно гашење пожара и хидраната,
- периодично врши визуелну контролу елемената електроинсталације, те води рачуна да иста испуњава законске услове,
- врши преглед објекта и писмено предлаже мере за отклањање констатованих недостатака са аспекта заштите од пожара,
- сарађује са свим извођачима радова при адаптацији и реконструкцији објекта са аспекта заштите од пожара,
- у случају избијања пожара непосредно учествује у утврђивању узрока пожара и о томе подноси писмени извештај декану Факултета,
- води рачуна о редовној обуци и обнови знања запослених, те води неопходну евиденцију о истој,
- сарађује са инспекцијским органима,
- обавља и остале послове из области заштите од пожара, у складу са законом.

Члан 11

Запослени на Факултету имају право и обавезу да непосредно учествују у организовању и унапређењу заштите од пожара у складу са законом, и то:

- да организују заштиту свих материјалних добара којима располажу на начин који обезбеђује потпуну личну и имовинску сигурност,
- да се на својим радним местима упознају са опасностима од пожара и начином спровођења мера заштите од пожара, у складу са овим правилима,
- да стално контролишу рад и исправност уређаја (рачунара, штампача, скенера и сл.) и електричних инсталација у непосредној и широј радној околини, да сваку неисправност и квар одмах пријаве непосредном руководиоцу и декану,
- да после завршетка радног времена утврде да ли су рачунари, инсталације и други електрични потрошачи искључени,
- да познају употребу средстава заштите од пожара на свом Факултету и да, ако је потребно, активно учествују у гашењу пожара без опасности по себе и друга лица,
- у случају појаве пожара за кога утврде да нису у могућности да угасе, одмах обавесте свог непосредног руководиоца, лице задужено за послове заштите од пожара и професионалну ватрогасну јединицу,
- у случају пожара већих размера и елементарних непогода, да се ангажују на спасавању имовине и запослених и студената Факултета, као и на отклањању последица без обзира на прописано радно време, радно место и квалификацију.

3. План евакуације и упутство за поступање у случају пожара

Члан 12.

У случају избијања пожара у згради Факултета, ради безбедне евакуације људи и имовине и спречавања ширења пожара, поступа се по Плану евакуације и упутствима за поступање у случају пожара (у даљем тексту: план евакуације).

План евакуације доноси декан Факултета.

План евакуације истиче се на видљивим местима, у приземљу и на сваком од спратова, и то по један у сваком ходнику и у близини свих излазних врата зграде Факултета.

Члан 13.

План евакуације састоји се од текстуалног дела чију основну садржину чине одредбе **чл. 12. до 18. ових правила.**

План евакуације састоји се и од графичког дела (цртежа) са следећим основном садржином: распоред просторија, правци кретања угрожених у случају евакуације означени стрелицама у боји, нумерација просторија, степеништа и евакуационих излаза.

У графички део плана евакуације, поред садржине из става 2. овог члана, уносе се по потреби и место и распоред мобилне ватрогасне опреме, зидних хидраната, разводних електроормана и други корисни подаци, као и легенда са значењем нумеричких и других знакова и симбола на цртежу.

3.1. Поступак у случају пожара у радним просторијама

Члан 14.

У случају избијања пожара, евакуацију људи и имовине и спречавање ширења пожара организује и обезбеђује предузимање потребних мера, декан Факултета, односно лице задужено за послове заштите од пожара или друго лице које декан одреди (у даљем тексту: руководилац акције).

План евакуације спроводе, поред лица из става 1. овог члана, и други руководиоци организационих јединица Факултета, који се затекну на радном месту у моменту избијања пожара.

Члан 15.

У циљу обезбеђења евакуације студената и запослених у случају пожара морају се спроводити следеће мере:

1. евакуација је организовано напуштање зграде Факултета од стране студената и запослених у случају непосредне опасности од избијања пожара, у случају пожара и других опасности (експлозија, земљотрес и др.);
2. забрањено је градити или постављати објекте и друге препреке на путевима, пролазима, платоима и прилазима објектима Факултета и у згради

- Факултета који су предвиђени за евакуацију људи и имовине угрожених пожаром; путеви за евакуацију морају бити стално слободни
3. забрањено је постављање намештаја и других предмета и препрека на свим вратима, ходницима, пролазима, степеништима, међупросторијама и стајалиштима у згради Факултета;
 4. распоред намештаја и предмета у учионицама и другим просторијама и ходницима мора обезбедити несметану евакуацију студената и запослених;
 5. забрањено је закључавање амфитеатар, учионица, лабораторија и других просторија током боравка студената и других лица у њима, као и свих излазних врата из објекта Факултета током радног времена Факултета;
 6. при реконструкцији и адаптацији објекта Факултета обезбедити да се врата за евакуацију отварају у смеру евакуације;
 7. један примерак кључева од свих врата Факултета морају бити у једном ормарићу на видном месту ;
 8. путеви за евакуацију морају бити изведени на следећи начин: хоризонталне и ветрикалне површине морају бити обрађене негоривим материјама, подови равни без избочења и оштећења која могу узроковати пад лица при евакуацији; подови морају бити сигурни од клизања и без облога које се могу набрати или померати; заштитне ограде степеништа као и бочне површине на евакуационим путевима морају бити без детаља који могу ухватити одећу.

Члан 16.

Запослени који открије пожар даје знак за узбуну звучним сигналом или на други уобичајен начин (путем уређаја за дојаву и сигнализацију пожара, гласом и сл.).

Запослени који је открио пожар дужан је да га угаси, ако то може учинити без опасности по себе или другог.

Уколико не успе да угаси пожар, о постојању пожара обавештава професионалну ватрогасну јединицу и декана Факултета, односно друго лице из члана 12. ових правила.

3.2. План евакуације

Члан 17.

Евакуацијом људи и имовине и спречавањем ширења пожара руководи руководилац акције на Факултету, док руковођење акцијом гашења пожара и спасавања људи и имовине не преузме руководилац професионалне ватрогасне јединице.

Руководилац акције из става 1. овог члана одлучује о начину обављања евакуације, руководећи се превасходно потребом да се објављивањем не изазове паника и да евакуација буде успешно спроведена.

За време пожара сви запослени дужни су да извршавају налоге руководиоца акције.

Члан 18.

Евакуација се обавља из радних просторија Факултета до излаза, преко степеништа, кроз ходник у приземљу до крајњег излаза, и платоа испред зграде Факултета.

У случају појаве пожара запослени без одлагања крећу ка излазу из радних просторија. Након напуштања радних просторија затварају врата за собом и крећу се ходником брзим ходом ка излазу из зграде Факултета.

Након напуштања објекта, запослени се окупљају на зборном месту испред зграде Факултета. На зборном месту остају док не добију даље инструкције од декана Факултета, односно руководиоца акције.

Члан 19.

Запослени на Факултету дужни су да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине Факултета, ако то могу учинити без опасности по себе или другог.

При гашењу пожара предузимају се поступне мере за непосредну акцију гашења пожара – искључење електричне струје, затварање гаса и сл., као и уклањање документације, опреме и друге имовине која би могла бити уништена или оштећена пожаром.

На месту пожара сме се налазити само потребан број запослених у сврху гашења пожара.

Члан 20.

Гашење пожара и спасавање људи и имовине врши се док се пожар не угаси, односно спасавање не заврши.

Запослени који учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине напуштају место пожара тек пошто се руководилац акције увери да је пожар угашен и спасавање успешно завршено.

Након гашења пожара, у сарадњи са професионалном ватрогасном јединицом, одређује се лице које ће дежурати на месту пожара одређени број сати како би се спречило поновно избијање пожара.

Члан 21.

По завршеној евакуацији и интервенцији на спречавању ширења пожара руководилац акције са Факултета дужан је да сачини извештај о току и резултатима евакуације и интервенције и достави га декану и Савету Факултета.

4. Начин упознавања запослених са мерама и опасностима од пожара и поступком у случају пожара

Члан 22.

Оспособљавање запослених за спровођење заштите од пожара врши се кроз основну обуку и практичну проверу знања из области заштите од пожара, која се организује за све запослене на Факултету.

Сваки запослени, пре ступања на рад, дужан је да се упозна са мерама и опасностима од пожара и експлозија, начином спровођења мера заштите од пожара и употребом уређаја, опреме и средстава за гашење пожара у згради Факултета.

Члан 23.

Основна обука из области заштите од пожара организује се за све запослене, најкасније у року од једне године од дана ступања на рад.

Програм основне обуке запослених из области заштите од пожара на Факултету доноси декан, по прибављеној сагласности надлежног министарства.

Провера знања запослених врши се једном у три године.

Члан 24.

Садржајем програма основне обуке запослених из области заштите од пожара обезбеђује се стицање основних теоријских и практичних знања о: нормативном уређењу заштите од пожара, пожарима, превентивној заштити од пожара, средствима за гашење пожара, ватрогасним справама и опреми, тактици гашења пожара, садржини ових правила, а посебно поступању запослених у случају избијања пожара у згради Факултета, односно евакуацији и спречавању ширења пожара.

Обуку изводи лице задужено за послове заштите од пожара.

Члан 25.

Практична провера знања запослених из области заштите од пожара врши се провером знања путем тестова и провером практичне обучености.

О провери знања запослених води се одговарајућа евиденција.

Послове организовања провере знања и вођење евиденције врши лице задужено за послове заштите од пожара.

5. Прелазне и завршне одредбе

Члан 26.

Даном ступања на снагу ових правила престаје да важи Правилник о заштити од пожара бр. 632 од 06. 12 2005. године.

Члан 27.

Ова правила ступају на снагу наредног дана од дана објављивања на огласној табли и интернет страници Факултета.

Декан
Др Миломир Гашић, ред. проф